

Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI), 2022 г.

България

Относно DESI

Европейската комисия следи напредъка на държавите членки в областта на цифровите технологии и публикува годишни доклади за индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) от 2014 г. насам. Всяка година в докладите относно DESI се включват профили на отделните държави, които помагат на държавите членки да идентифицират области, в които са необходими приоритетни действия, както и тематични глави, в които се предоставя анализ на равнище ЕС в ключови области на цифровата политика. В индекса DESI се прави класация на държавите членки според тяхното равнище на цифровизация и се анализира техният относителен напредък през последните пет години, като се отчита отправната им точка.

Комисията коригира DESI, за да го приведе в съответствие с четирите основни направления, посочени в предложението на Комисията за Решение за създаване на [политическа програма „Път към цифровото десетилетие“](#), което се обсъжда понастоящем от Европейския парламент и Съвета. В предложението се определят цели на равнището на ЕС, които трябва да бъдат реализирани до 2030 г., за да се постигне всеобхватна и устойчива цифрова трансформация във всички сектори на икономиката. С 11 от показателите на DESI за 2022 г. се измерват цели, заложи в програмата за цифровото десетилетие. В бъдеще DESI ще се синхронизира още по-тясно с програмата за цифровото десетилетие, за да се гарантира, че в докладите се обсъждат всички цели.

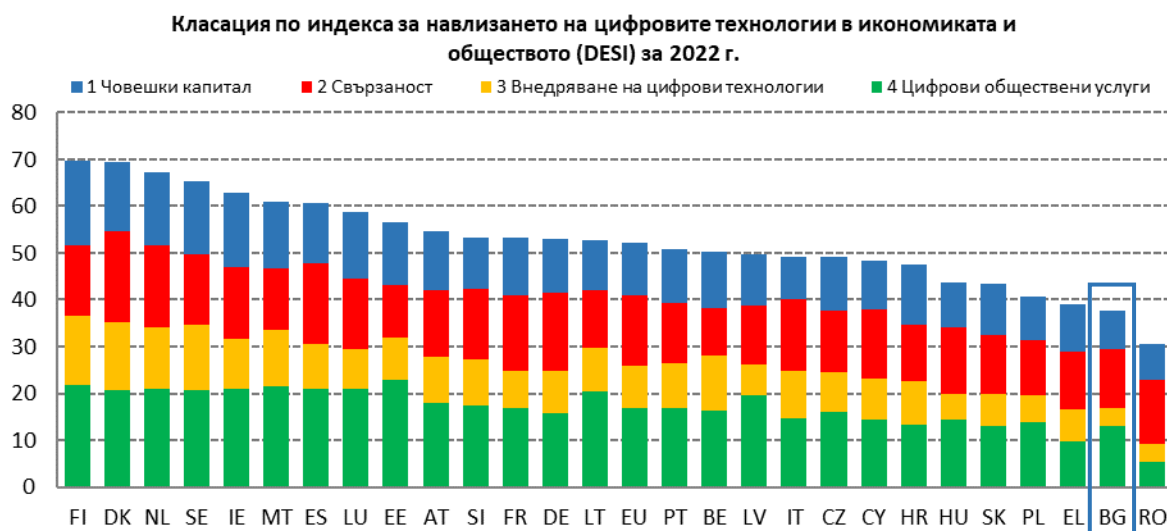
Към днешна дата цифровизацията в ЕС е неравномерна, въпреки че има признаци за сближаване. Въпреки че във водещите държави няма промяна, значителна група държави членки се намират около средното за ЕС равнище. Важно е да се отбележи, че по-голямата част от държавите членки, които преди 5 години са били с по-ниско равнище на цифровизация, напредват с по-бързи темпове от останалите, което показва цялостно сближаване в областта на цифровите технологии в ЕС.

Постигането на целите на цифровото десетилетие зависи от колективните усилия на всички. Всяка държава членка ще допринесе за постигането на тази амбициозна цел от различна отправна точка, която зависи от ресурсите, сравнителните предимства и други значими фактори като числеността на населението, мащаба на икономиката и областите на специализация. Например държавите членки с големи икономики или население ще трябва да постигнат добри резултати, за да може Европа като цяло да постигне целите си до 2030 г. Водещите държави в областта на цифровите технологии ще трябва да продължат да осъществяват напредък, за да играят водеща роля в цифровизацията в световен мащаб, докато усилията на всички държави членки в областта на цифровизацията ще се обуславят от техните икономически и обществени потребности.

Резултатите и класирането в индекса DESI от предходните години се преизчисляват за всички държави членки, за да се отразят промените в залегналите в основата данни. За допълнителна информация вж. [уебсайта на DESI](#).

Преглед

DESI, 2022 г.	България		ЕС
	място	резултат	резултат
	26	37,7	52,3

България се нарежда на 26-о място от 27-те държави-членки на ЕС в индекса на Европейската комисия на навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) за 2022 г. Резултатът DESI на България нараства средно с 9% годишно през последните пет години. Предвид позиционирането на България, този темп на растеж не е достатъчен, за да може страната да догони останалите страни-членки.

Що се отнася до цифровите умения, въпреки положените в последно време по-големи усилия страната остава значително под средната стойност за ЕС от 45,7 с резултат от 32,6. Делът на хората, притежаващи поне основни цифрови умения, както и на тези с цифрови умения над основните, е по-нисък от средния за ЕС, като във втория случай разликата е значителна (8% спрямо средната стойност за ЕС от 26%). Като се имат предвид амбициозните цели на ЕС за 80% от възрастните да имат поне основни цифрови умения до 2030 г., страната трябва да положи повече усилия, за да бъдат обхванати онези над две трети от нейното население без такива умения. Страната също така изостава спрямо дела на специалистите в областта на ИКТ от работната сила (3,5% спрямо 4,5% средно за ЕС). В България обаче делът на жените специалисти в тази област е висок.

В областта на Свързаността, България постига много добър резултат при покритието с, Покритие с оптични линии до сгради (85% от домакинствата спрямо 50% в ЕС). Цените са ниски, но цялостното усвояване на фиксиран и мобилен широколентов достъп до интернет остава ниско.

Що се отнася до цифровизацията на предприятията, възприемането на цифрови технологии от малките и средни предприятия (МСП) достига почти наполовина от средното за ЕС. Само 6% от българските предприятия използват големи информационни масиви, 10% - услуги в облак и 3% изкуствен интелект (ИИ) в сравнение с целите на ЕС от 75% за всяка технология до 2030 г. С цел да подпомогне цифровизацията на предприятията, България използва европейски центрове за цифрови иновации.

България е изправена пред множество предизвикателства по отношение на цифровизацията на обществените си услуги, тъй като отчита недостатъчни резултати по повечето показатели с изключение на отворените данни, където равнището отговаря на средното за ЕС. Само 34% от потребителите на интернет взаимодействат онлайн с държавната администрация в сравнение със средната стойност за ЕС от 65%. Предоставянето на цифрови обществени услуги за обществеността (59% спрямо средната стойност за ЕС от 75%) трябва да се подобри значително, за да може България да допринесе за постигането на целите на програмата Дигитално десетилетие всички ключови административни услуги да се предлагат онлайн до 2030 г. За да постигне тази цел, България започна реформи в националния регистър и стартира процес, насочен към засилване на цифровата трансформация.

За да преодолее слабостите в цифровата трансформация и достигне равнището на останалите страни-членки на ЕС, в България са необходими дългосрочни, постоянни усилия на политическо и административно равнище, основаващи се на силните страни на страната с цел осъществяване на реформите и инвестициите в четирите измерения. Възможно е неотдавнашната политическа нестабилност да е повлияла значително на усилията в тази област.

Що се отнася до действията в областта на цифровите технологии, които България предприе в отговор на руското нашествие в Украйна, големите мобилни оператори започнаха да предлагат безплатни международни обаждания от България към Украйна още от първата седмица на конфликта, за да помогнат на засегнатите хора и техните роднини. Мерките бяха разширени, така че да се предлага безплатен роуминг, включително кратки съобщения (SMS) и мобилен интернет за абонатите на мобилни услуги, намиращи се в Украйна. За да се облекчат още повече нуждаещите се, на пристигащите в България бежанци от Украйна бяха предоставени предплатени карти и карти с мобилен интернет. Успоредно с това, българските експерти по киберсигурност в Министерство на електронното управление и в отдел „Киберпрестъпност“ в Министерство на вътрешните работи, предприеха предпазни мерки за филтриране или пълно блокиране на трафика от над 45 000 интернет адреса, който би могъл да доведе до потенциални атаки срещу електронните системи или мрежи. Освен това, за да засилят борбата срещу кампаниите за дезинформация по време на руското нашествие в Украйна, компетентните органи блокираха разпространението на Russia Today.

Цифровите технологии в Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на България

Общият бюджет на Плана за възстановяване и устойчивост на България възлиза на близо 6,9 милиарда евро, от които 6,3 милиарда евро ще бъдат предоставени под формата на не подлежащи на възстановяване безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и

устойчивост. Планът се състои от 12 компонента, разпределени в четири раздела: 1) Иновативна България, 2) Зелена България, 3) Свързана България и 4) Справедлива България.

За цифровия преход е отпуснат бюджет в размер на общо 1,6 милиарда евро¹ (25,8 %² от всички средства по плана). Съответните мерки, а именно реформите и инвестициите, са включени в множество различни компоненти, като се поставя специален акцент върху цифровата свързаност (раздел 3) и цифровизацията на публичния сектор (раздел 4).

Конкретно, разделът „Иновативна България“ (с общи инвестиции в областта на цифровите технологии в размер на приблизително 330 милиона евро) включва мерки за модернизиране на цифровите съоръжения и съдържанието на образователната система, повишаване на квалификацията на работната сила в областта на цифровите технологии, подобряване на цифровата свързаност и на капацитета за иновации на Българската академия на науките и насърчаване на цифровия преход на малките и средните предприятия.

Разделът „Зелена България“ (с общи инвестиции в областта на цифровите технологии в размер на приблизително 405 милиона евро) включва инвестиции, насочени към цифровата трансформация на електропреносната мрежа, включително разширяване и модернизиране на далекосъобщителната мрежа заедно с всеобхватна система за киберсигурност. Освен това, той включва мерки за улесняване на автоматизирания обмен на данни между администрацията и земеделските стопани с цел гарантиране на по-ефективен и единен поток от данни, както и за цифрова трансформация на селскостопанския сектор.

Разделът „Свързана България“ (с общи инвестиции в областта на цифровите технологии в размер на приблизително 632 милиона евро) включва мерки, насочени към изграждане на модерна и сигурна цифрова инфраструктура и увеличаване до максимум на достъпа до онлайн услуги за гражданите, предприятията, публичните администрации и институции, особено в селските и отдалечените райони. Инвестициите са насочени към широкомащабно внедряване на цифрова инфраструктура, към разработване и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа, както и към подкрепа за развитието на държавната опорна мрежа чрез увеличаване на нейния преносен капацитет. Мерките също така целят да се осигури свързаност с всички общински центрове и да се подкрепи разгръщането на мрежи с много голям капацитет в слабо населените, отдалечените и селските райони, като се извършват инвестиции в цифровизацията на железопътния транспорт и Български пощи, както и цифровизацията за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите.

На последно място, разделът „Справедлива България“ (обща инвестиция в областта на цифровите технологии в размер на приблизително 248 милиона евро) включва мерки в областта на цифровата трансформация на строителния сектор в България, както и за създаването, поддържането и цифровизацията на регистровите данни в публичната администрация. Предвидени са инвестиции и за надграждане на единната информационна система на съдилищата, на единната деловодно-информационна система и на

¹ Най-малко 20% от общия размер на средствата по всеки план за възстановяване и устойчивост трябва да бъдат предназначени за цели в областта на цифровите технологии. За тази цел в плановете беше необходимо да се уточни и обоснове до каква степен всяка мярка допринася изцяло (100 %), частично (40 %) или не оказва въздействие (0 %) за целите в областта на цифровите технологии, като се използва приложение VII към Регламента за МВУ. Съпоставянето на коефициентите с оценките на разходите за всяка мярка позволява да се определи приносът на плана за постигането на целите в областта на цифровите технологии и дали той отговаря на целта от 20 %.

² Източник: таблица 8 към [SWD\(2022\) 106 final](#).

съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура. В ПВУ е включена и цифровизацията на съдържанието на музеите, библиотеките и архивите, за да се подобри достъпността и да се насърчи съхраняването им. Предвидени са и мерки във връзка с развитието на електронното здравеопазване и на Националната здравно-информационна система.

1 Човешки капитал

1 Човешки капитал	България		ЕС
	място	резултат	резултат
DESI, 2022 г.	26	32,6	45,7

	България	България	ЕС
	DESI, 2020 г.	DESI, 2021 г.	DESI, 2022 г.
1a1 Поне основни умения в областта на цифровите технологии % лица	Няма данни	Няма данни	31 % 2021 г.
1a2 Цифрови умения над основните % лица	Няма данни	Няма данни	8 % 2021 г.
1a3 Поне основни умения за създаване на съдържание в областта на цифровите технологии³ % лица	Няма данни	Няма данни	44 % 2021 г.
161 Специалисти по ИКТ % от заетите лица на възраст 15–74 години	3,1 % 2019 г.	3,3 % 2020 г.	3,5 % 2021 г.
162 Жени — специалисти по ИКТ % специалисти по ИКТ	28 % 2019 г.	28 % 2020 г.	28 % 2021 г.
163 Предприятия, осигуряващи обучение по ИКТ % предприятия	10 % 2019 г.	7 % 2020 г.	7 % 2020 г.
164 Абсолвенти по дисциплини в областта на ИКТ % абсолвенти	3,8 % 2018 г.	4,0 % 2019 г.	4,6 % 2020 г.

По отношение на човешкия капитал, България се нарежда на 26-то място сред 27-те държави от ЕС. Едва 8 % от хората притежават цифрови умения над основните (спрямо средната стойност за ЕС от 26 %) и едва 31 % имат поне основни цифрови умения (спрямо средно 54 % за ЕС). През 2020 г. 7 % от предприятията осигуриха обучение в областта на ИКТ за своя персонал, което е значително под средното за ЕС равнище от 20 %. България обаче има добри резултати по отношение на жените — специалисти по ИКТ (представляващи 28 % от всички специалисти по ИКТ спрямо 19 % средно за ЕС), като същевременно делът на завършилите висше образование в сферата на ИКТ също е висок.

Стратегията на България в областта на цифровите умения е включена в плана на страната за [цифрова трансформация до 2030 г.](#) Основните мерки в плана са насочени към системата за образование и обучение на всички равнища с цел подобряване на цифровите умения на работната сила. България отпусна 2 милиона евро от националния бюджет за 2021 г. за стартиране на проекти за обучение на академичен персонал, преподаватели и специалисти. България също така инвестира 2,9 милиона евро за създаването на 21 центъра за личностно развитие, насочени към цифровата грамотност на учениците и младите хора. Тези младежки центрове ще предоставят безплатно формално и неформално обучение в областта на

³ Прекъсване в динамичните редове за показатели 1a1, 1a2 и 1a3. Стойностите не са съпоставими с тези в предишните доклади за DESI.

цифровите умения, включително киберсигурността и най-добрите практики за безопасно сърфиране в интернет.

С цел да се подпомогнат учебните дейности по време на пандемията и да се повиши достъпът на децата и учениците до образование, бяха закупени над 85 000 устройства, като например лаптопи и таблети, като част от средствата за тях бяха отпуснати от държавния бюджет и националния план за ИКТ. Министерството на образованието и науката реализира проекти, насочени към допълващи се и алтернативни подходи към работата и обучението за деца с увреждания и специални образователни потребности.

Българската схема за професионално образование и обучение (ПОО) е изрично насочена към ученици, които отпадат от системата на формалното образование, включително уязвими групи като ромското население. Всички учебни програми за ПОО включват часове по информационни технологии, независимо от естеството на обучението. Освен това през 2021 г. България одобри национална програма за интегриране на часове по ИТ в учебните програми, които не са свързани с компютърните науки. Обучението по ИТ започва в трети и четвърти клас с 1 час седмично, насочен към развитие на компютърното мислене на учениците. Считано от учебната 2021/2022 година, учениците в шести и седми клас могат да изучават програмни езици от високо ниво като Python. Часовете по ИТ на гимназиално ниво са задължителни.

Националната оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ има за цел да повиши равнището на цифровите умения на работната сила в различни сектори чрез курсове за цифрови умения, финансирани по линия на Европейския социален фонд+ и Механизма за възстановяване и устойчивост през програмния период 2021—2027 г. Общият бюджет от около 400 милиона евро е насочен към преодоляване на недостига на умения сред 168 000 души, предимно от уязвими групи като безработни или възрастни хора. От 2019 г. насам Министерството на образованието е отпуснало 1,6 милиона евро от националния бюджет за реформиране и модернизиране на детските градини и училищата с приобщаващи образователни технологии, като например слухови апарати, брайлови машини и друг специализиран софтуер за деца и ученици. През 2022 г. ще бъде одобрена платформа за образование за възрастни, чрез която ще бъде предоставено обучение за придобиване на основни цифрови умения за 500 000 души. Българските МСП ще могат да се възползват от преквалификацията и повишаването на квалификацията на работната сила, като се очаква това да повиши нивото на компетентност в областта на цифровите технологии. Това е мярка, включена в Националната стратегия за МСП за периода 2021—2027 г.

В рамките на националната програма за професионално развитие „Обучение за ИТ умения и кариера“ се предлагат курсове за програмисти в областта на ИИ и роботиката, наред с професионалното обучение, предлагано от неправителствени организации (НПО). По-конкретно НПО, които получават финансова подкрепа в рамките на пилотния проект на ЕФСИ за гарантиране на умения и образование в България, стартираха програма за обучение в областта на ИТ, за да помогнат на учениците и специалистите да се насочат към кариера в областта на софтуерното инженерство. Тази инициатива се подкрепя от частни дружества, за да се гарантира, че програмите отговарят на изискванията на промишлеността и на пазара. Понастоящем в България работят 35 000 софтуерни инженери, а годишно се дипломират 2000 специалисти по ИКТ. През 2021 г. Националната коалиция организира [хакатон за момичета в областта на ИИ](#) и приключи реализацията на проект за медийна грамотност и фалшиви новини, финансиран по линия на програма „Еразъм+“.

През 2021 г. в България бяха проведени 460 мероприятия в рамките на Европейската седмица на програмирането, което съответства на 66,4 дейности на 1 милион жители. Участваха общо 17 707 души, 44 % от които жени. По-голямата част от дейностите (71 %) бяха проведени в училищата.

Процентът на българите с основни цифрови умения остава особено нисък. Това изисква широкообхватни и целенасочени действия, включително с оглед на амбициозните цели на цифровото десетилетие до 2030 г. Недостигът на наети на работа специалисти по ИКТ в България е допълнителна пречка, която затруднява предприятията да си осигурят висококвалифицирана работна сила. Страната предприема конкретни стъпки за подобряване на цифровите умения на работната си сила и на учениците, но е изключително важно тези стъпки да бъдат осъществени в бърз порядък, за да може България да се справи с недостига в тази област.

Човешкият капитал в Плана за възстановяване и устойчивост на България

Българският план за възстановяване и устойчивост включва мерки, свързани изцяло или частично с цифровите умения. Общият предвиден бюджет в областта на цифровите умения е в размер на около 299 милиона евро. Мерките са насочени най-вече към преодоляването на предизвикателствата, свързани с образованието и с обучението за придобиване на цифрови умения за възрастни, и включват:

- създаване на безплатна национална онлайн платформа за учене за възрастни, насочена към повишаване на квалификацията и преквалификация на работната сила и подкрепа за придобиването на цифрови умения (164 милиона евро);
- популяризиране в сферата на науките, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ) и създаване на центрове и лаборатории в областта на НТИМ в училищата (122 милиона евро, предвидени за цифровизация) с цел насърчаване на интереса и уменията по предмети, свързани с природните и инженерните науки, изкуствения интелект, роботиката и природните науки;
- допълнителни инвестиции в младежките центрове (32 милиона евро), насочени към повишаване на пригодността за заетост и социалното приобщаване на младите хора, включително от уязвими групи. Тези центрове ще осигуряват редица дейности и също така ще утвърждават равенството в областта на цифровите технологии чрез достъп до образование и обучение.

2 Свързаност

2 Свързаност	България		ЕС
	място	резултат	резултат
DESI, 2022 г.	19	50,7	59,9

	DESI, 2020 г.	България DESI, 2021 г.	DESI, 2022 г.	ЕС DESI, 2022 г.
2а1 Цялостно разпространение на фиксирания широколентов достъп до интернет % домакинства	58 % 2019 г.	59 % 2020 г.	63 % 2021 г.	78 % 2021 г.
2а2 Разпространение на фиксирания широколентов достъп до интернет със скорост поне 100 Mbps % домакинства	11 % 2019 г.	15 % 2020 г.	22 % 2021 г.	41 % 2021 г.
2а3 Разпространение на интернет със скорост поне 1 Gbps % домакинства	0,26 % 2019 г.	0,27 % 2020 г.	0,42 % 2021 г.	7,58 % 2021 г.
2б1 Покритие с високоскоростен широколентов достъп от следващо поколение % домакинства	84 % 2019 г.	88 % 2020 г.	93 % 2021 г.	90 % 2021 г.
2б2 Покритие на фиксираните мрежи с много голям капацитет (ММГК) % домакинства	65 % 2019 г.	75 % 2020 г.	85 % 2021 г.	70 % 2021 г.
2б3 Покритие с оптични линии до сгради % домакинства	65 % 2019 г.	75 % 2020 г.	85 % 2021 г.	50 % 2021 г.
2в1 Радиочестотен спектър за 5G Разпределен спектър като % от общия хармонизиран радиочестотен спектър за 5G	0 % 4.2020 г.	25 % 9.2021 г.	25 % 4.2022 г.	56 % 4.2022 г.
2в2 Покритие с 5G мрежи⁴ % населени места	Няма данни	0 % 2020 г.	40 % 2021 г.	66 % 2021 г.
2в3 Разпространение на мобилния широколентов достъп до интернет % лица	60 % 2018 г.	60 % 2018 г.	73 % 2021 г.	87 % 2021 г.
2г1 Индекс за цената на широколентовия достъп до интернет Резултат (0—100)	72 2019 г.	78 2020 г.	86 2021 г.	73 2021 г.

През 2021 г. България надхвърли средната стойност за ЕС по отношение както на покритието с високоскоростен широколентов достъп от следващо поколение (93 % спрямо 90 % в ЕС), така и на покритието на фиксираните мрежи с много голям капацитет (ММГК) (85 % спрямо 70 % в ЕС). За осигуряването на ММГК се използва технологията за оптични линии до сгради (ОЛС). Покритието с ОЛС се увеличи от 75 % през 2020 г. на 85 % през 2021 г. (от 49 % на 61 % в селските райони). България обаче все още се нарежда на много ниско място по отношение на

⁴ С показателя за покритие с 5G мрежи не се измерва субективно възприеманото качество на получаваната от потребителите услуга, което може да бъде повлияно от различни фактори, като например вида на използваното устройство, условията на околната среда, броя на потребителите, които използват мрежата едновременно, и капацитета на мрежата. Покритието с 5G мрежи се отнася до процента на населените места, покрити от поне един оператор, за който съобщават операторите и националните регулаторни органи.

разпространението на фиксиран широколентов достъп до интернет (63 % от домакинствата спрямо 78 % в ЕС) и също така изостава по отношение на разпространението на фиксиран широколентов достъп със скорост поне 100 Mbps (22 % спрямо 41 % в ЕС). Освен това разпространението на широколентов достъп със скорост от 1 Gbps все още е на изключително ниско равнище (0,42 %). Показателите за мобилния широколентов достъп до интернет също така са под средната стойност за ЕС: разпределени са 25 % от радиочестотния спектър за 5G (спрямо 56 % в ЕС), докато покритието с 5G мрежи обхваща 40 % от населените райони (спрямо 66 % в ЕС). 73 % от хората използват мобилен широколентов достъп до интернет (спрямо 87 % в ЕС). Ниската степен на разпространение на фиксирания и мобилния достъп до интернет изглежда не се дължи на високи цени, като се вземе предвид доброто класиране на България (на 5-то място) в индекса за цените на широколентовия достъп до интернет.

Най-новата версия на Плана за широколентов достъп на България („Свързана България“), която бе приета през август 2020 г., е съгласувана с целите на ЕС за общество с гигабитов интернет до 2025 г., но все още не е съгласувана с целите на цифровото десетилетие (гигабитов интернет за всички и 5G за всички населени райони до 2030 г.). Свързаността се определя като ключов фактор за конкурентоспособността на предприятията, за социално приобщаване, както и за разработване и предлагане на цифрови обществени услуги. Основните стълбове на плана, чиято цел е България да се доближи до средния резултат в DESI по отношение на свързаността, са: широколентова инфраструктура, разгръщане на ММГК, по-ефективно използване на радиочестотния спектър, подобряване на покритието в селските райони, преодоляване на цифровото разделение и повишаване на сигурността на мрежите. Освен това 5G се определя в плана като ключовата технология за осигуряване на високоскоростна свързаност в цялата страна, особено в градовете.

Що се отнася до обема, мобилният широколентов трафик⁵ (49,8 %) нарасна по-бързо от фиксирания широколентов трафик (36,5 %), което показва, че моделите на използване продължават да се променят в резултат на пандемията от COVID-19. Въпреки че това би могло да представлява възможност за изместване на вниманието към 5G, България продължава да напредва бавно както по отношение на покритието с 5G мрежи, така и по отношение на разпространението на мобилния широколентов достъп до интернет.

Успешното внедряване на 5G и въпросът дали в резултат на това могат да бъдат постигнати целите за свързаност, зависят по-специално от наличието и разпределянето на „пионерните“ радиочестотни ленти за 5G, което се забави значително. Като цяло България е разрешила използването на едва 25 % от общия хармонизиран „пионерен“ радиочестотен спектър за 5G спрямо средна стойност за ЕС от 56 %.

На 6 април 2021 г. България [приключи](#) тръжната процедура за радиочестотния спектър в обхват 3,6 GHz (3,5—3,8 GHz). Въпреки че е налице търговски интерес към всички „пионерни“ радиочестотни ленти, покритието с 5G мрежи е 40 %. Трите основни оператора съобщават за следното покритие, което обхваща най-вече градовете и курортите: А1 осигурява покритие на 75 града и курорта, БТК — на над 200 населени места и курорта, а Теленор — на 63 града и курорта.

Операторите изразиха интерес да вземат решения относно инвестициите след цялостното предоставяне на обхвата 700 MHz, което все още се бави. След провеждането на национални

---

⁵ Източник: българската Комисия за регулиране на съобщенията.

консултации има планове да бъде предоставен целият обхват (2x30 MHz) с изключение на 2x0,5 MHz, които ще бъдат запазени за неграждански цели до 2031 г. През 2022 г. националният регулаторен орган (Комисията за регулиране на съобщенията — КРС) възнамерява да започне обществена консултация относно използването на радиочестотния спектър в обхват 700 MHz с цел предоставяне на този обхват (или част от него) през 2023 г.

През 2021 г. три предприятия (А1, Теленор и БТК) се сдобиха с радиочестотен спектър в обхвата 2,6 GHz (2x20 MHz за всяко дружество) със задължение да осигурят покритие на най-малко 50 % от населението. През 2021 г. на същите доставчици бяха предоставени права за използване на 100 MHz в обхват 3,6 GHz, обвързани със задължение за осигуряване през първите две години на най-малко 95 % покритие за големите градове като София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора със средна скорост на изтегляне от 100 Mbps, 90 % покритие на населените райони за градовете с население между 30 000 и 90 000 души със средна скорост на изтегляне от 50 Mbps, както и покритие на 70 % от цялото население със средна скорост на изтегляне от 30 Mbps най-късно 5 години след датата на влизане в сила на разрешението. Операторите са свободни да използват вече придобитите си права в други обхвати (900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz и 2,6 GHz) за постигането на тези цели.

Подобно на обхват 700 MHz, обхват 26 GHz също така се използва отчасти за военни цели. През тази година КРС планира да проведе обществена консултация за използването на ресурсите и да проучи пазарното търсене в обхват 26 GHz.

В сравнение със среднопретеглената стойност в ЕС за „пионерните“ радиочестотни ленти за 5G, към началото на април 2022 г. България е разрешила използването на 0 % (при средно 64 % в ЕС) в обхват 700 MHz, 75 % (при средно 75 % в ЕС) от радиочестотната лента 3,4—3,8 GHz и 0 % (при средно 29 % в ЕС) в обхват 26 GHz.

България планира да използва финансиране по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост за голям проект в областта на свързаността. Настоящият недостиг на инвестиции се оценява на 600 милиона евро (увеличение спрямо прогнозираните 500 милиона евро миналата година), част от които ще бъдат осигурени от плана по линия на МВУ, като ще бъде поставен акцент върху развитието на държавната мрежа за свързаност и разгръщането на ММГК в селските и слабо населените райони. През 2021 г. Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и бързо развиващото се българско дружество EnduroSat, което предлага решения на световния пазар на космически технологии, обявиха споразумение за финансиране на рисков капитал в размер до 10 милиона евро в областта на космическите данни.

България изрази интерес да изпълнява активна роля във финансирането по линия на Механизма за свързване на Европа (МСЕ) водещ проект за коридори за 5G, основан на споразумението между България, Гърция и Сърбия за свързаност по коридора Солун—София—Белград.

В областта на обществените безжични мрежи България е сред водещите държави в WiFi4EU, като 97 % (257 от 265) от общините в страната са взели участие в четирите покани за подаване на заявления, проведени между 2018 г. и 2020 г. На 242-те одобрени общини бяха отпуснати 3,63 милиона евро.

Развитие на основния пазар и регулаторни мерки

През 2021 г. не бяха отчетени съществени промени (навлизане на нови участници, консолидиране) на пазарите на фиксирани телефонни услуги, на фиксиран достъп до

интернет и на мобилни услуги, като пазарните дялове остават почти същите като през 2020 г. Що се отнася до фиксираните телефонни услуги, БТК (завареният оператор) има най-голям пазарен дял (58,9 %), следван от А1 (25,3 %) и Теленор (13,5 %). В сегмента на фиксирания достъп до интернет (какъвто се предлага от 659 дружества по данни към юли 2021 г.) пазарният дял на БТК е 27,2 %, а на А1 — 26,5 %. 47,4 % от дружествата разполагат с пазарен дял над 1 %. На пазара на мобилните услуги пазарният дял (към юли 2021 г.) на А1 е 38 %, на Теленор — 31,1 %, а на БТК — 30,8 %.

През 2021 г. на българските потребители (частни лица или предприятия) не са предлагани услуги с нулева ставка.

През последните няколко години броят на пакетните услуги и съставът им остават стабилни. Три нови предприятия са започнали да предлагат такива услуги през 2021 г., с което общият им брой достигна 90 (в сравнение с 87 през предходната година). Потребителите продължават да демонстрират предпочитания към пакетите с фиксиран широколентов достъп до интернет и телевизия, които съставляват 55,9 % от пакетните абонamenti, следвани от пакетите с фиксирани гласови и мобилни услуги, чийто дял е 36,3 %.

България отправи уведомление за пълното транспониране на Европейския кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС) на 29 март 2021 г. Поради това през април 2022 г. Комисията приключи свързаното с това производство за установяване на нарушение.

В контекста на инструментариума за свързаност България предприе редица мерки, включително i) рационализиране на процеса за издаване на разрешения, ii) увеличаване на използването на единната информационна точка (SIP), iii) разширяване на правото на достъп до съществуващата физическа инфраструктура, iv) улесняване на механизма на КРС за уреждане на спорове, v) наблюдение на правилното използване на електромагнитното поле и общественото здраве (в рамките на компетентността на Министерството на здравеопазването), vi) подобряване на стимулите за инвестиции (намалени такси за радиочестотния спектър) и viii) осъществяване на по-тясна координация по отношение на радиочестотния спектър, предназначен за трансгранично използване от промишлеността. В България вече се прилагат най-добрите практики в инструментариума за свързаност, които не са обект на изрично разглеждане, като те представляват част от представената от България информация за инструментариума.

През първите 11 месеца на 2021 г. българският национален регулаторен орган е получил 1805 жалби от крайни потребители, което представлява леко увеличение (6 %) в сравнение със същия период на 2020 г. (1708 жалби). Както и през предходните години, повечето жалби се отнасят до такси за услуги, достъп до цифрово съдържание и заплащане за него, проблеми, свързани с прекратяването на договори и с роуминга в гранични региони.

България заяви ясно амбицията си да се доближи до средната стойност за ЕС в областта на свързаността в DESI и да постигне целите на цифровото десетилетие до 2030 г. Въпреки че бяха приети множество правни инструменти, и по-специално беше транспониран ЕКЕС, не бяха предприети достатъчно конкретни мерки, по-специално за ускоряване на разпространението на интернет със скорост 1 Gbps и на 5G мрежите чрез надграждане върху сравнително доброто покритие с ММГК в страната и конкурентните цени на широколентовия достъп до интернет. Недостатъчното разпределяне на радиочестотен спектър за 5G и дългите забавяния при успешното предоставяне на права за използването на радиочестотния спектър в „пионерните“

ленти за 5G оказват въздействие както върху наличието, така и върху използването на високоскоростна свързаност в цялата страна, и особено в селските райони. Въпреки че е налице търговски интерес за инвестиции както в 5G, така и в свързаността на „последната миля“ в селските и слабо населените райони, не бяха предприети всички необходими мерки, за да могат да се осъществят тези планове. Бързото изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост ще бъде от основно значение.

Свързаността в Плана за възстановяване и устойчивост на България

Българският план за възстановяване и устойчивост включва значителни мерки по отношение на цифровата свързаност. Общият бюджет в тази област е в размер на около 272 милиона евро. Мерките са насочени най-вече към предизвикателствата, свързани с ефикасното използване на радиочестотния спектър и ефективната политическа и регулаторна рамка. Някои от тези мерки представляват:

- инвестиция (269 милиона евро) за модернизиране и разширяване на покритието на държавната опорна мрежа, така че да се достигнат всички общински центрове, за да се предложи покритие с мрежи с много голям капацитет (ММГК) в райони, в които съответната инфраструктура няма да бъде развита в скоро време поради липса на пазарен интерес или поради твърде малък пазарен интерес („бели райони“);
- осигуряване на точки за достъп за свръхбърза връзка, за да могат Българската академия на науките (БАН), Националният суперкомпютърен център и университетите и научните институти да се присъединят към европейските научноизследователски мрежи като GEANT;
- намаляване на административната тежест и рационализиране на процедурите и таксите, свързани с разгръщането на 5G мрежи.

3 Интегриране на цифрови технологии

3 Интегриране на цифрови технологии	България		ЕС
	място	резултат	резултат
DESI, 2022 г.	26	15,5	36,1

	DESI, 2020 г.	България DESI, 2021 г.	DESI, 2022 г.	ЕС DESI, 2022 г.
3а1 МСП с поне основно равнище на цифров интензитет % МСП	Няма данни	Няма данни	25 % 2021 г.	55 % 2021 г.
3б1 Електронно споделяне на информация % предприятия	23 % 2019 г.	23 % 2019 г.	22 % 2021 г.	38 % 2021 г.
3б2 Социални медии % предприятия	10 % 2019 г.	10 % 2019 г.	13 % 2021 г.	29 % 2021 г.
3б3 Големи данни % предприятия	7 % 2018 г.	6 % 2020 г.	6 % 2020 г.	14 % 2020 г.
3б4 Компютърни услуги в облак % предприятия	Няма данни	Няма данни	10 % 2021 г.	34 % 2021 г.
3б5 Изкуствен интелект % предприятия	Няма данни	Няма данни	3 % 2021 г.	8 % 2021 г.
3б6 ИКТ за екологична устойчивост % предприятия със среден/висок интензитет на екологични мерки посредством ИКТ	Няма данни	68 % 2021 г.	68 % 2021 г.	66 % 2021 г.
3б7 Електронни фактури % предприятия	13 % 2018 г.	10 % 2020 г.	10 % 2020 г.	32 % 2020 г.
3в1 МСП, които осъществяват продажби онлайн % МСП	7 % 2019 г.	8 % 2020 г.	10 % 2021 г.	18 % 2021 г.
3в2 Оборот от електронна търговия % оборот МСП	2 % 2019 г.	3 % 2020 г.	4 % 2021 г.	12 % 2021 г.
3в3 Трансгранични продажби онлайн % МСП	3 % 2019 г.	3 % 2019 г.	4 % 2021 г.	9 % 2021 г.

Интегрирането на цифровите технологии в стопанските дейности продължава да представлява слабо място за България, тъй като тя се нарежда на 26-то място сред държавите от ЕС. Възприемането на компютърните услуги в облак (10%), ИИ (3%) и големите данни (6%) от страна на предприятията са сред най-ниските в ЕС. Едва 25% от МСП разполагат с поне основно равнище на цифров интензитет. Те изостават и при онлайн продажбите, като едва 10% от МСП извършват продажби онлайн, което е около половината от средното за ЕС.

За да се подобри положението, през 2021 г. беше стартирана програма за финансиране въз основа на ваучери с цел насърчаване и повишаване на свързания с ИКТ капацитет на микропредприятията, малките и средните предприятия, както и с цел тези предприятия да се насърчат да станат по-устойчиви и конкурентоспособни. От схемата с ваучери се възползваха 516 предприятия. Чрез тях те подобриха своите системи и приложения в областта на ИКТ и оптимизираха процесите си за управление на дейността. Схемата също така улеснява

цифровизацията на МСП и допълнително насърчава развитието на трансфера на знания между участващите предприятия.

България също така предприема мерки за подпомагане на сътрудничеството между институтите за НИРД и МСП. Например страната отпуска финансиране чрез оперативната програма [„Иновации и конкурентоспособност“](#) за насърчаване на предприемачеството и подпомагане на създаването и развитието на нови устойчиви предприятия и високотехнологични дружества. Националните средства са в размер на 318 милиона лева (163 милиона евро) под формата на четири капиталови инструмента, включително финансиране за ускоряване, финансиране на начален етап, рисков капитал и финансиране тип „мецанин“. През 2021 г. чрез тези четири инструмента бяха улеснени инвестиции в размер на 92 милиона лева (47 милиона евро) в 150 дружества. Според докладваните данни за изпълнението на националната програма [„Цифрова България 2025“](#) през 2021 г. 16 % повече МСП са участвали в съвместни проекти за НИРД и трансфер на технологии към публични или частни институции за НИРД. Други стратегически мерки за повишаване на цифровизацията в предприятията включват създаването на центрове за обучение за иновации, насочени към екологичния и цифровия преход, както и на европейски центрове за цифрови иновации. Последните представляват една от най-видимите национални мерки. Четири предложения за европейски центрове за цифрови иновации получиха успешен резултат от оценката⁶, а други осем предложения получиха печат за високи постижения.

България е представена активно в европейското партньорство за блокови вериги, като понастоящем се разработва проект с времеви хоризонт до март 2023 г. в рамките на европейската инфраструктура за услуги, основани на технологията на блоковите вериги, по линия на Механизма за свързване на Европа (МСЕ).

През последното тримесечие на 2021 г. България представи и проект на предложение за изпълнение на Националната стратегия за киберсигурност [„Киберустойчива България 2030“](#). През 2021 г. Националният екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност актуализира своята пътна карта във връзка с изменението на националната правна уредба за киберсигурността в съответствие с директивите на ЕС, така че да се гарантира финансирането на проектите, включени в стратегията. Към 2022 г. се очаква новото българско правителство да финализира приемането на Закона за киберсигурност и да определи мерки в областта на киберсигурността за административните органи и институции.

Накратко, България изпълнява важна роля във високопроизводителните изчислителни технологии в Европа със своя суперкомпютър с производителност от порядъка на петафлопс (вж. акцента по-долу). Въпреки това възприемането на цифрови технологии от предприятията остава слабо, а възприемането на модерни технологии като ИИ и компютърните услуги в облак е дори още по-слабо. Като се надгражда върху силните страни на България, следва да се въведат и прилагат политики, насочени към внедряването на тези технологии в МСП, така че България да може да достигне средната стойност за ЕС.

Акцент: Суперкомпютър с производителност от порядъка на петафлопс

В качеството си на член учредител на Съвместното предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (СП EuroHPC) България подкрепи

⁶ За четири предложения бяха отправени покани за изготвяне на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства (което не представлява официално поемане на задължение за финансиране).

създаването на [суперкомпютър с производителност от порядъка на петафлопс, разположен в София Тех Парк](#). Суперкомпютърът е на стойност 11,5 милиона евро и беше открит през октомври 2021 г. Той ще бъде субсидиран с европейски и национални средства. Суперкомпютърът, заедно с други високопроизводителни системи и с клъстерите на мрежи за разпределени изчисления, е свободно достъпен за научноизследователската общност и за други частни и публични потребители. България също така е член на инициативата за европейска квантова комуникационна инфраструктура (EuroQCI), като цели да модернизира националната си инфраструктура за киберсигурност с криптографски ключове на квантово равнище. В ход е [проектът QUASAR](#) за създаване на център за компетентност в областта на квантовата комуникация и интелигентната сигурност.

Интегриране на цифровите технологии в Плана за възстановяване и устойчивост на България

Планът включва редица мерки, чиято цел е да помогнат на предприятията да адаптират дейностите си към цифровата среда, като някои от тези мерки са:

- подобряване на качеството на научните изследвания и иновациите чрез инвестиции в цифровите технологии в научноизследователските институции и подкрепа за цифровизацията на бизнеса чрез схема за безвъзмездни средства за решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в МСП (15 милиона евро);
- инвестиции за внедряването на модерни технологии, като например създаването на квантова платформа (0,5 милиона евро).

На последно място, планът включва и инвестиция за внедряването на модерни технологии, като например мрежата за европейска квантова комуникационна инфраструктура в Българската академия на науките (0,5 милиона евро).

4 Цифрови обществени услуги

4 Цифрови обществени услуги ⁷	България		ЕС
	място	резултат	резултат
DESI, 2022 г.	25	51,9	67,3

	България DESI, 2020 г.	България DESI, 2021 г.	DESI, 2022 г.	ЕС DESI, 2022 г.
4а1 Потребители на услуги на електронното управление % потребители на интернет	36 % 2019 г.	36 % 2020 г.	34 % 2021 г.	65 % 2021 г.
4а2 Предварително попълване на формуляри Резултат (от 0 до 100)	Няма данни	Няма данни	58 2021 г.	64 2021 г.
4а3 Цифрови обществени услуги за граждани Резултат (от 0 до 100)	Няма данни	Няма данни	59 2021 г.	75 2021 г.
4а4 Цифрови обществени услуги за предприятия Резултат (от 0 до 100)	Няма данни	Няма данни	76 2021 г.	82 2021 г.
4а5 Отворени данни % от максималния резултат	Няма данни	Няма данни	78 % 2021 г.	81 % 2021 г.

България отчита ниски резултати по отношение на цифровите обществени услуги, като се нарежда на 25-то място в ЕС. 34 % от потребителите на интернет използват услуги за електронно управление. Резултатът на страната е 58 от общо 100 точки за обема на данните, които се попълват предварително в онлайн формулярите за обществени услуги, което е под средната стойност за ЕС от 64 точки. България също така се нарежда под средното равнище за ЕС по отношение на цифровите обществени услуги, достъпни за гражданите (с резултат 59) и предприятията (с резултат 76). Използването на отворени данни също е малко по-ниско от средното за ЕС.

През април 2021 г. беше актуализирана [националната стратегия за развитие на електронното управление](#) с цел обхващане на иновативните технологии — като ИИ, изчисленията в облак и блоковите вериги — така че да се подобрят цифровите обществени услуги. България планира да включи в стратегията принципа на ориентирано към потребителите развитие. До края на 2021 г. стратегията се прилагаше от Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ), а считано от 2022 г., изпълнението ѝ е поверено на Министерството на електронното управление.

През 2021 г. ДАЕУ организира няколко мероприятия за информиране на обществеността относно наличните цифрови услуги и ИКТ решения. Участниците получиха възможност за обратна връзка при следване на ориентиран към потребителите принцип. ДАЕУ също така удостоверява съответствието с националния Закон за електронното управление, както и че информационните системи, използвани от административните органи, са разработени и се

⁷ Има прекъсване в динамичните редове за показатели 4а2, 4а3, 4а4 и 4а5. Поради това не може да се извърши сравнение на резултатите от показателите и измеренията във времето.

модернизират в съответствие със същия закон. Освен това ДАЕУ отговаря за свързаните с това авторски права върху софтуера и подкрепя използването на решения с отворен код. България предлага портал за разработчици и публично достъпно хранилище с отворен код за приложения за електронно управление.

Страната създаде схема за електронна идентификация⁸ и българските граждани на възраст 14 и повече години могат да се сдобият със средство за електронна идентификация, което да използват както за частни, така и за публични операции. За настоящата схема за електронна идентификация не е отправено уведомление съгласно Регламента относно електронната идентификация, удостоверяването на автентичността и удостоверителните услуги (eIDAS), като средствата за електронна идентификация не се издават задължително на всички граждани. България обаче въведе мерки за издаване на схема за електронна идентификация в съответствие с Регламента eIDAS. Понастоящем процедурата за възлагане на обществена поръчка за националната схема за електронна идентификация все още не е приключила, тъй като се обжалва. През август 2021 г. ДАЕУ бе определена като компетентния орган за проверка и отправяне на уведомление за съвместимите схеми за електронна идентификация. Системата ще бъде внедрена от Министерството на електронното управление и ще бъде в пълно съответствие с изискванията на Регламента eIDAS. България въведе мерки за предоставяне онлайн на ключови публични административни услуги. До края на 2021 г. бяха достъпни онлайн повече от 852 електронни административни услуги и вече е възможно да се обмена информация по електронен път между националните регистри на публичната администрация. Мерките включват модернизирането на единен национален портал, който ще включва всички налични електронни услуги. 21 от тези услуги се считат за ключови — например актове за раждане, документи за пребиваване, пенсиониране, учредяване и закриване на предприятие — и са достъпни в държавите от ЕС в рамките на единната цифрова платформа (ЕЦП) от декември 2021 г.. Освен това, с въвеждането на единен портал за цифрови услуги се изпълняват изискванията за достъпност за хората с увреждания в съответствие с Директива 2016/2102 на ЕС относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественения сектор. Има планове за национална стратегия за данните, както и за регулаторна рамка относно политиката в областта на данните в контекста на основано на данните управление.

България създаде [института „Големи данни в полза на интелигентно общество“ \(GATE\)](#) в партньорство с ДАЕУ. Понастоящем се работи по пилотен проект за създаването на лаборатория „Цифрови двойници“ за публичната администрация и процесите и продуктите на промишлеността и бизнеса. Лабораторията има две цели. На първо място, тя се стреми да подпомогне цифровото моделиране и изпитване на сценарии с различни случаи на употреба, а на второ място — да укрепи оперативната съвместимост при обмена на данни между отделните администрации.

Чрез [националния електронен портал за обществени консултации](#) България насърчава приобщаващите действия за обществеността, предприятията, институциите и НПО. Целите на портала са да се даде възможност за консултации и да се отправят препоръки относно предложения за политики и административни решения. ДАЕУ използва софтуерни инструменти

---

⁸ Наименование на националната схема за електронна идентификация: Евротръст eID.

за подпомагане на вземането на решения, като предоставя на населението публични статистически данни и отворени данни.

България предоставя гаранции за сигурния обмен на съобщения и документи между физическите лица и администрацията съгласно Регламент (ЕО) № 2014/90 чрез въвеждане на сигурна система за електронно доставяне, която наскоро беше актуализирана. Освен това, през 2021 г. бяха проведени информационни кампании за широката общественост и за служителите в публичния сектор, насочени към различни аспекти на киберсигурността, в които беше поставен акцент върху сигурния достъп до обществените електронни услуги, неприкосновеността на личните данни и доверието в услугите. Въпреки че страната е определила условията за автоматизирано вземане на решения в националното си законодателство, вземането на решения от ИИ все още не е въведено в публичния сектор. От юни 2021 г. насам държавният хибриден частен облак (ДХЧО) започна да предлага ИКТ услуги на 50 административни системи за електронно управление, като има планове той да бъде свързан с инфраструктурите на ЕС за изчисления в облак като GAIA-X и GEANT. През 2020 г. Столична община предприе мярка за разработване на цифрови решения за публичния сектор. Това включва екосистемата GovTech, която се състои от 40 частни дружества и 120 други организации, установени в столицата.

Друго положително развитие е модернизирването на Националната здравно-информационна система, с която бяха въведени електронни медицински досиета за всички лица. През 2021 г. в България беше отчетено сериозно навлизане на електронните рецепти, като над 4800 лекари издадоха 11 милиона електронни рецепти, които бяха изпълнени от 3550 фармацевти. Освен това, използването на електронни медицински досиета в националната система за здравеопазване улеснява ефикасните медицински прегледи и интервенции.

Накратко, България стартира няколко инициативи за цифровизация на обществените услуги, които за съжаление все още не са оказали осезаем ефект за класирането ѝ в DESI, за което е възможно да допринесе и политическата нестабилност. Приемането на електронната идентификация и цифровизацията на националните регистри остават на челно място в списъка с приоритети за новосъздаденото Министерство на електронното управление. Бяха предприети целеви действия за насърчаване на гражданите и предприятията да използват в по-голяма степен услугите на електронното управление, като същевременно беше предложено обучение в областта на киберсигурността, за да се повиши доверието на потребителите във връзка с внедряването на обществени електронни услуги.

Цифровите обществени услуги в Плана за възстановяване и устойчивост на България

Българският план за възстановяване и устойчивост включва мерки, свързани с електронното управление и с цифровите обществени услуги. Общият бюджет в тази област е в размер на около 985 милиона евро. Мерките са насочени към цифровизацията на публичната администрация, както и на формулярите в съдебната сфера и на съдебните решения. Освен това се подкрепя подобряването на електронното здравеопазване и на цифровите иновации в здравеопазването. Някои от тези мерки са:

- цифровизация на регистрите на хартиен носител (49 милиона евро);
- трансформация на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура (15 милиона евро);

- разработване на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа (64 милиона евро) с цел установяване на единна комуникационна среда за управление, взаимодействие и координация при предотвратяване на произшествия, бедствия и проблеми с националната сигурност;
- укрепване, допълнително развитие и усъвършенстване на Единната информационна система на съдилищата (10 милиона евро);
- цифровизация на ключови съдебни процеси в сферата на административното правосъдие (3,6 милиона евро);
- национална дигитална платформа за медицинска диагностика (12 милиона евро);
- модернизиране на Агенцията по заетостта (11 милиона евро);
- пространствен мониторинг, контрол и управление чрез модернизиране на Центъра за аерокосмическо наблюдение (57 милиона евро);
- цифрова трансформация на Български пощи и предоставяне на нови цифрови услуги (35 милиона евро).